

॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ऋषिपुत्रो व्यासपुत्रः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इति आश्रमवासिके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावे दीपविंशोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥४॥ वनमि

नारद उवाच यदृच्छया शक्रसदोगत्वा शक्रं शचीपतिं ॥ दृष्टवानस्मिराजर्षे तत्र पांडुं नराधिपं ॥ ३० ॥ तत्रेयं धृतराष्ट्रस्य कथा समभवन्नृप ॥ तपसो दुष्कर
स्यास्य यदयं तपते नृपः ॥ ३१ ॥ तत्राहमिदं मश्रौषं शक्रस्य वदतः स्वयं ॥ वर्षाणि त्रीणि शिष्टानि राज्ञोऽस्य परमायुषः ॥ ३२ ॥ ततः कुबेर भवनं गांधारी सहितो नृपः ॥
प्रयाता धृतराष्ट्रो यं राजराजाभिसत्कृतः ॥ ३३ ॥ कामगेन विमानेन दिव्याभरणभूषितः ॥ ऋषिपुत्रो महाभागस्तपसा दग्धकिल्बिषः ॥ ३४ ॥ संचरिष्यति लोकांश्च
देवगंधर्वरक्षसां ॥ स्वच्छंदेनेति धर्मात्मा यन्मां त्वमनुपृच्छसि ॥ ३५ ॥ देवगुह्यमिदं प्रीत्या मया वः कथितं महत् ॥ भवन्तो हि श्रुतधनास्तपसा दग्धकिल्बिषाः ॥
॥ ३६ ॥ वैशंपायन उवाच इति ते तस्य तच्छ्रुत्वा देवर्षेर्मधुरं वचः ॥ सर्वे सुमनसः प्रीता बभूवुः स च पार्थिवः ॥ ३७ ॥ एवं कथाभिरन्वास्य धृतराष्ट्रं मनीषि
णः ॥ विप्रजग्मुर्यथा कामं ते सिद्धगतिमास्थिताः ॥ ३८ ॥ इति श्रीमहाभारते आश्रमवासि ० आश्रमवा ० नारदवाक्ये विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥४॥
वैशंपायन उवाच वनं गते कौरवे द्रेदुःखशोकसमन्विताः ॥ बभूवुः पांडवाराजन्मातृशोकेन चान्विताः ॥ १ ॥ तथा पौरजनः सर्वः शोचन्नास्ते जनाधिपं ॥ कु
र्वाणाश्च कथास्तत्र ब्राह्मणानृपतिं प्रति ॥ २ ॥ कथं नुराजा वृद्धः स वने वसति निर्जने ॥ गांधारी च महाभागा सा च कुंती पृथाकथं ॥ ३ ॥ सुखार्हः सहिराजर्षिरसु
खी तद्वनं महत् ॥ किमवस्थः समासाद्य प्रज्ञा च क्षुर्हतात्मजः ॥ ४ ॥ सुदुष्करं कृतवती कुंती पुत्रानपश्यती ॥ राज्यश्रियं परित्यज्य वनं सा समरोचयत् ॥ ५ ॥ विदुरः कि
मवस्थश्च भ्रातुः शुश्रूषुरात्मवान् ॥ स च गावल्गणिर्धीमान् भर्तृपिंडानुपालकः ॥ ६ ॥ आकुमारं च पौरास्ते चिंताशोकसमाहताः ॥ तत्र तत्र कथाश्चक्रुः समासाद्य
परस्परं ॥ ७ ॥ पांडवाश्चैव ते सर्वे भृशं शोकपरायणाः ॥ शोचन्तो मातरं वृद्धामूषुर्नातिचिरं पुरे ॥ ८ ॥ तथैव वृद्धं पितरं हतपुत्रं जनेश्वरं ॥ गांधारी च महाभागां विदु
रं च महामतिं ॥ ९ ॥ नैषां बभूव संप्रीतिस्तान्विचिंतयतां तदा ॥ नराज्येन च नारीषु न वेदाध्ययनेषु च ॥ १० ॥ परं निर्वेदमगमंश्चितयन्तो नराधिपं ॥ तं च ज्ञातिव
धं घोरं संस्मरन्तः पुनः पुनः ॥ ११ ॥ अभिमन्योश्च बालस्य विनाशं रणमूर्धनि ॥ कर्णस्य च महाबाहो संग्रामेष्वपलायिनः ॥ १२ ॥ तथैव द्रौपदेयानामन्येषां सुहृ
दामपि ॥ वधं संस्मृत्य ते वीरानातिप्रमनसो भवन् ॥ १३ ॥ हतप्रवीरां पृथिवीं हतरत्नां च भारत ॥ सदैव चिंतयन्तस्ते न शमं चोपलेभिरे ॥ १४ ॥